

Turizmo indekso pritaikymas ir palyginimas Baltijos šalių pajūrio miestuose

Adjustment and Comparison of Tourism Index in Baltic Coastal Cities

Simona DALINKEVIČIŪTĖ¹, Justas KAŽYS²

¹Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba, simute.dalinkeviciute@gmail.com

¹Lithuanian Hydrometeorological Service, simute.dalinkeviciute@gmail.com

²Vilniaus universitetas, Chemijos ir geomokslų fakultetas, Geomokslų institutas, justas.kazys@gf.vu.lt

²Vilnius University, Faculty of Chemistry and Geosciences, Institute of Geosciences, justas.kazys@gf.vu.lt

DOI: <https://doi.org/10.15388/Klimatokaita.2020.44>

Turizmas yra viena perspektyviausių ir sparčiausiai besiplečiančių ekonomikos šakų. Šiuo metu, netylant kalboms apie klimato kaitą, manoma, kad sąlygos turizmui turi potencialą gerėti, o didžiausias potencialas prognozuojamas šiaurinių platumų valstybėms.

Iki šiol Baltijos jūros regiono turistinis klimatinis potencialas nagrinėtas mažai. Atlikus tyrimus ir įvertinus šį regioną, galima būtų palyginti, kaip skiriasi, arba, galbūt, vyrauja panašios sąlygos tam tikrose Baltijos jūros vietovėse. Tokie tyrimai galėtų būti ypač naudingi turizmo sektoriaus įmonėms ateityje. Taip pat, atlikus tyrimus ir pateikus gautus duomenis, būtų galima padėti žmonėms pasirinkti tinkamas vietas užsiimti bendrąja turizmo veikla.

Šia tematika Lietuvoje yra atlikti trys tyrimai: Ingos Klybienės (dabar Grigorjanc) magistro baigiamasis darbas (2008), Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos specialistų grupės tyrimas (2015) ir Simonos Dalinkevičiūtės bakalauro ir magistro baigiamieji darbai (2017, 2020).

Šiame stendiniame pranešime pateikiami trijų Lietuvos miestų – Klaipėdos, Palangos ir Nidos – turistinio potencialo 1993–2016 m. laikotarpio gegužės–rugsėjo mėnesių duomenys naudojantis TCI (angl. *Tourism Climate Index*), kurį 1985 m. pasiūlė Z. Mieczkowski. Visi pasirinkti miestai yra gausiai lankomi turistų, todėl pagal gautus rezultatus būtų galima numatyti palankiausių metų vykti atostogauti ar užsiimti kitokia turistine veikla. Be to, šis indeksas gali būti naudingas turistams, turintiems sveikatos problemų, nes jame yra panaudoti du terminiai indeksai. Pagal juos būtų galima nuspręsti, ar jų organizmas patirs diskomfortą, ar ne. Gauti duomenys buvo palyginti su anksčiau atliktų tyrimų duomenimis. Lietuvos miestų duomenys taip pat palyginti su dar keturių Baltijos šalių miestų – Liepojos, Rygos bei Jūrmalos, Pernu ir Talino.

Gauti rezultatai parodė, kad Lietuvoje geriausias sąlygas bendrajai turizmo veiklai turi Nida (vidutinė TCI reikšmė 77,99), mažiausias Talino potencialas (vidutinė TCI reikšmė 74,49). Apžvelgiant atskirų mėnesių vidutines reikšmes, palankiausias ir nepalankiausias sąlygas turintis miestas keičiasi. Šiltuoju metų laikotarpiu palankiausias mėnuo turizmui pagal TCI yra liepa, nepalankiausias – rugsėjis. Palangos ir Nidos duomenys rodo, kad Simonos Dalinkevičiūtės darbuose TCI reikšmės yra didesnės nei ankstesnių autorių darbuose. Skirtumų susidarė dėl nevienodo pradinių duomenų apdorojimo bei skirtingų duomenų šaltinių.